

qüència *-oi-* i la canvia en *ai* automàticament. Per tant, sota el *bukajrān* dels àrabs hem de sospitar un *Bocoiran*, i aquest sí que és nom ben conegut: ultra el cognom provençal *Boucoiran*, el lexicògraf occità del S. XIX etc., és el nom d'un poble important del Gard,⁵ amb estació ferroviària, prop de Ledignan, districte d'Alès; ja consta segons Skok (§ 421) com *Bocorianum* els a. 1035, 1355, *Bouqueyranum* i *Becoirano* el 1416; Dragonet de *Bocoiran*, noble occità company d'armes del nostre rei Pere el Catòlic a. 1204 (*BABL* III, 275).¹⁰

Hi ha, en efecte, arrel antroponímica (cèlt.?) *BOCC-*, amb noms epigràfics *Boccus* i *Bocconi* documentats a la Narbonense (cf. irl. ant. *boc* 'boc' i altres enllaços antics en Skok § 392), on encara es donen altres etimologies de NLL occitans d'aquest radical. El NL¹⁵ *Burago*, repetit a les províncies de Milà i de Brescia, és *Bucuriacum* en docs. medievals, i Flechia (*Alc. NLL dell'It. Sup.* 21) li troba un epònim *BUCURIUS*; i per a *Bouqueyran* troba *BUCORIUS*; i hi ha encara *Bouqueyron*, poble adjacent a Grenoble, que apareix com *Bucoriane* en un doc. medieval (Holder III, 995). En realitat no calia recórrer al cèltic: també pot venir del romà *BOCCONIANUM*, amb dissimilació.

Perquè, si ens apartem del cèltic també hi ha la fàcil possibilitat que aquests noms en *-ANUM*, igual que el nostre *Bocairent* vinguin, per dissimilació, *N-N > r-n*, del nom conegudíssim *VOCONIUS*: en massa en munió de fonts romanes, i Schulze. Sense la dissimilació, ha donat *Vogognano* a Toscana [*Veconiano* a. 1033 ss.] (Pieri, *Top. Arno*, 194), i un altre, toscà ant.³⁰ *Bucuniano* [1144] (Pieri, p. 105); a la província de Como *Viconago* apareix com *fundus Veconianus* a la *Tabula Vellejana* v, 60 (Flechia, 457); a Còrsega hi ha *Bocognano* (Rohlf, *VII Congr. Int. Onom.*, 681). No és tan segur que vingui d'aquí l'arag. *Boquñeni* (tanmateix, potser *-ANICUM*) que apareix com *Boquinyén* en doc. de 1184; i amb *-ACUM* hi ha un *Bouquigny* en el Nord de França.

En fi els cat. *Bogonyà*, *Bagunya*, cognoms que han conservat la forma originària dels dos NLL cat. avui⁴⁰ alterats en *Borgonyà* per etimologia popular: un en el Gironès, l'altre cap a Torelló; aquell apareix encara com «*Bucguniano* en comitatu Gerundensi», en un doc. de 957 (p. p. *MarcaH.*, col. 873 i *Esp. Sagr.* XLIII, p. 20), sense la *r* (afegida per contaminació).⁴⁵

V. infra l'article *Borgonyà*. A penes cal dir que és tan normal la conservació de *-c-* intervocàlica en mosàrab i a Toscana i Aragó, com la seva sonorització en el Principat; d'altra banda una duplicació intensiva de la *-c-* es dona en molts noms romans, entre ells també aquest, que Schulze documenta també com *Voconnius*, pp. 442 i 41.7. Ben mirat era superflu postular aquells NPP *BUCORIUS*, *-CURIUS*, perquè també els NLL oc. i it. *Bouqueiran* etc. deuen venir de *VOCCONIANUM*, amb la trivial dissimilació.⁵⁵

En conclusió: l'etimologia B), *VOCCONIANUM* (o *VOC-CONIANUM*) és la més simple i convincent.

¹ Cf. oc. *Bocoiran*, i d'altra banda els NLL castellans *Bogarra* i anàlegs. En el Tractat d'Almisra (a. 1244 o 1248, segons Zurita), se cita un *Bogarra*⁶⁰

com lloc de frontera. S'han fet moltes confusions quant als NLL que figuren en el transcendental tractat, sobretot per part de Giménez Soler (en l'article del *BABL* III, 106), que demostra, junt amb gran erudició històrica, un estrany desconeixement dels llocs. En tinc fet un estudi crític, que no escau publicar. Segons un text més autèntic que aquell («inter te. de Almansa et de *Bogarra*» que ell allega o «resumeix»), resulta que la frontera internacional deixarà per a Jaume I *Ènguera* i *Muxent*, així com *Xixona*, *Finestrat*, *Polop* etc., renunciant a *Almansa*, *Sarafull* (Xarafuel) i el r. *Cabriol*, així com *Biliena*, *Saix*, *Capdets* (= Caudete) i *Bugarra*. És doncs clar que no es refereix a Bocairent; i havia de ser un lloc situat cap a Almansa, Villena o Aiora: homònim esvaït d'un dels tres coneguts (però més apartats): *Bogarra* p. j. d'Alcaraz, *Bugarra* p. j. Vilar de l'Arquebisbe i *Bogarre* p. j. Iznalloz. Nom que deu venir de l'ar. (*A*)*bu Hárar*, *GGAlg*, de l'arrel ar. *hrr*, molt fecunda en àrab, sobretot en NPP: Hess 18, i en massa a Algèria; Asin, en canvi, el vol fer venir d'un altre nom, però és violentant la fonètica, i d'una arrel rara a Algèria i inexistent a Aràbia (Hess). —² Inobjectable geogràficament, i sense el més petit escrúpol fonètic, car és sabut que en àrab és impossible la seqüència *str*, ni cap grup tri-consonàntic. El P. Dc. Vanyó, cronista de Bocairent, m'escrivia, 1975, amb savis detalls, que ha pogut identificar esglésies paleocristianes, en soterranis de Bocairent; i en això és versemblant que no li manqui raó: les *Covetes de Moros* dels voltants de la vila, han impressionat a molts com a antics habitacles, i a mi mateix em feren gran efecte, en la visita que hi vaig fer el 1963; cita ell unes 200 «coves» suspectes de ser-ho, i ni que sigui ponderació, també en els soterranis del Monestir semblen haver-se fet troballes importants; els informes de Ssiv. i Sarthou (*GGRV*) tendeixen també a fer-hi sospitar habitació molt antiga, i de caire religiós. Tot això per al toponimista no li pot servir sinó com a prova que la població de Bocairent és anterior a la conquesta aràbiga, i aportar nou indici que el seu nom ja pot tenir com a ètimon un derivat, de formació ja romana, d'un vell NP romà imperial. Però de cap manera pot haver-hi en el *Bksr* de Todmir una variant fonètica de *Bocairén*, com suggeria el P. Vanyó. —³ En la llista oficial dels NPP d'Algèria, 730 noms en *Bu-* (grafiats *Bou-*). També abundava en el de Sicília i avui en el maltès. I en aquests, també és corrent amb aquell valor d'exponent, com noten MLWagner (*ZRPb* LII, 163 ss.) i Pagliaro: d'on sic. *Bunaca* 'lloc on posen el lli en remull', compost amb ar. *naqa*^c 'bassal d'aigua consumida': «con (*A*)*bu*, ove el primo componente ha quel valore accrescitivo ['emfàtic]' che mostra frequentemente il maltese» (*ARom.* XVIII, 361-2) (cf., infra, article *Boinaca*).

Bocner (Sols.), V. *Monner Boccenic*, V. *Butsènit Bócols*, V. *Boc*